

[Tove Lindbo Larsen]

ge sagkyndige, jurister som teologer, har deltaget i debatten, og når jeg tager den op her, er det, fordi der jo er en sammenhæng imellem denne og forespørgslens ordlyd. Jeg mener, at det er nødvendigt at skelne imellem kirkeministerens administrative opgaver og biskoppernes tilsynspligt over for stiftets præster og den dermed forbundne behandling af eventuelle klager.

Socialdemokratiet ønsker ingen statskirke, og vi ønsker ingen ærkebiskop, hverken i kirkeministerens skikkelse eller i form af en særligt ophøjet biskop. Vi ønsker ej heller en adskillelse imellem stat og kirke. Man ville i så fald meget let kunne komme ud for, at kirken blev en selvstændig magtfaktor i samfundet. Der er alt for mange dårlige eksempler ude i verden på dette.

Kirkeministeren har som en af sine opgaver at være administrativ chef. Heri indgår ansættelse og eventuelt afskedigelse af personale, herunder præster. Præster ansættes i lighed med andre tjenestemænd efter lov af 18. juni 1969 om tjenestemænd i stat, folkeskole og folkekirke.

Imidlertid kræver en præsteansættelse, at biskoppen forinden har udstedt kollats til den præst, der søger et bestemt embede. Kollatsen er et godkendelsesbrev – eller man kunne sige et anbefalingsbrev – over for menighedsrådet. Som følge heraf har biskoppen også tilsyn med præstens udøvelse af denne gerning. Præsten er naturligvis også bundet af sit præsteløfte.

Det er vigtigt for socialdemokratiet at påpege, at selv om præster sidestilles med andre tjenestemænd i 1969-loven, påhviler det den stedlige biskop at behandle, afgøre og besvare eventuelle klager over præsters forkyndelse. Afgørelsen af lærespørgsmål henhører under den biskop, der udsteder kollats, og ikke under kirkeministeren som politiker og administrationschef. Afgørelsen af klager over forkyndelsen må efter vores opfattelse ikke påvirkes af skiftende ministres politiske holdninger. Klager over biskoppens sagsbehandling eller over en åbenbart forkert afgørelse må henvises til prøvelse ved domstolene.

Socialdemokratiet ser en klar adskillelse imellem efterlevelse af tjenesteretlige forskrifter, som behandles af kirkeministeren, og biskoppens afgørelse om overskridelse af forkyndelsesfrihedens grænser, som har sam-

menhæng med præsteløftets indhold om at forkynde budskabet rent og purt, samt biskoppens udstedelse af kollats til præster.

Jeg forventer også, at kirkeministeren efter denne debat kan indse, at selv om man kan have sine tvivl om nogle spørgsmål, så er det fortsat vores opfattelse, som jeg nævnte det, at der er forskel på ministerens opgaver og biskoppens opgaver. Vi kan godt have lidt tvivl i vore sind, når vi læser de svar, vi har fået fra ministeren på de spørgsmål, der er stillet i udvalget, og jeg synes egentlig heller ikke, at ministerens svar på forespørgslen i dag var lysende klart. Den måde, vi opfatter tingene på, er absolut ikke udtryk for nogen ny holdning. Det fremgik klart af en debat i folketinget den 24. oktober 1957, hvor også ministerens partifælle tidligere statsminister Poul Hartling og den socialdemokratiske kirkeminister Bodil Koch klart skelnede mellem ministerens tjenesteretlige forpligtelser og biskoppens forpligtelser. I den forbindelse skal jeg lige nævne, at der ved bispeansættelser også er en forskel fra den almindelige statsansættelse; jeg tænker her på den valgprocedure, der går forud for den endelige ansættelse.

Der kan således efter min opfattelse ikke drages en direkte sammenligning mellem statsinstitutioner og folkekirken. Folkekirken har endnu en frihed, et folkeligt element i sig i form af den måde, hvorpå der træffes bestemmelser om f.eks. salmebøger, gudstjenesteordninger, liturgier m.v., hvad ministeren også nævnte i sit svar. Her er der ikke tale om lovgivning, men om autorisation. Lovgivningsmagten kan ikke lovgive om kirkens tro, lære og bekendelse, uden at tinget ville bringe sig selv i modstrid med grundlovens § 4 om, at den evangelisk-lutherske kirke er den danske folkekirke.

Socialdemokratiet er gået ind i denne debat i håb om, at der ikke bliver tale om en konkret sag, men om noget principielt. Jeg vil gerne slutte med at sige, at det er socialdemokratiets opfattelse, at folkekirken skal være folkets kirke, at kirkepolitikken er nært knyttet til kulturpolitikken, og at kirken skal have den frihed og rummelighed, der giver den retten til at bære prædikatet folkets kirke.

(Kort bemærkning).